

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221201545
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6221201545.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu: N. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/X, XXX XX R., právne zastúpený JUDr. Radkom Petruňom, advokátom, Advokátska kancelária Abelovský - Petruňo, so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen, proti žalovanej: X. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/X, XXX XX U., právne zastúpená URBÁNI & Partners s. r. o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, v konaní o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 3C/51/2021-51 zo dňa 30.09.2021 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie v I. výroku o nariadení neodkladného opatrenia potvrdzuje.
- II. Uznesenie súdu prvej inštancie v II. výroku o nariadení zabezpečovacieho opatrenia mení tak, že návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením súd prvej inštancie na návrh žalobcu nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanej nakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v katastrálnom území U., obec U., okres C. J. vedenými na Okresnom úrade Veľký Krtíš, katastrálny odbor na LV č. XXX, a to so stavbou so súpisným číslom XXX - budova ako nadstavba, postavenou na parcele registra „C“ číslo XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² a s predmetnou parcelou (ďalej aj „nehnuteľnosti“) a to konkrétne ich scudziť, darovať, zameniť, previesť na iného v rámci zabezpečovacieho prevodu práva, vložiť ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo družstva, vykonávať iné úkony, ktorými sa prevádza vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na inú osobu, resp. sa k týmto nehnuteľnostiam zriaďuje záložné, prípadne iné podobné právo alebo vecné bremeno v prospech tretích osôb, ako aj vykonávať akékoľvek iné úkony, ktoré smerujú k vykonaniu zmeny zápisu vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľnosti (I. výrok); a na návrh žalobcu taktiež nariadil zabezpečovacie opatrenie, ktorým zriadil v prospech žalobcu na účely zabezpečenia jeho peňažnej pohľadávky vo výške 14 000,- Eur spolu s úrokmi z omeškania, zmluvnými pokutami, trovami konania a trovami právneho zastúpenia, ktorá bola žalobcovi priznaná rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu CADRE - Centre for Arbitration and Dispute Resolution in Europe, so sídlom v Bratislave, Zelená 2 sp. zn. 20/2020/CADRE zo dňa 30.06.2021 a peňažnej pohľadávky vo výške 10 000,- Eur spolu s úrokmi z omeškania, zmluvnými pokutami, trovami konania a trovami právneho zastúpenia, ktorá bola žalobcovi priznaná rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu CADRE sp. zn. 19/2020/CADRE zo dňa 04.06.2021, záložné právo k nehnuteľnostiam.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca podal dňa 02.09.2021 žalobu, ktorou sa domáha, aby súd určil, že právny úkon - kúpna zmluva uzavretá medzi Q. F., nar. XX.XX.XXXX ako predávajúcou a X. F., nar. XX.XX.XXXX ako kupujúcou, ktorej vklad bol povolený Okresným

úradom Veľký Krtíš, katastrálny odbor pod číslom vkladu: V XXXX/XXXX zo dňa 05.08.2021 (ďalej aj „kúpna zmluva“) a predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, je voči nemu právne neúčinný. Spolu so žalobou podal žalobca aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia, ktorým súd prvej inštancie v plnom rozsahu vyhovel a ktoré odôvodnil tým, že vyššie uvedenými rozhodcovskými rozsudkami bolo žalovaným 1/ E. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/XX, XXX XX U. a 2/ Q. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. cesta XXX/XX, XXX XX U. uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 14 000,- Eur s príslušenstvom a 10 000,- Eur s príslušenstvom a zmluvnými pokutami. Zároveň im bola uložená povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy rozhodcovského konania, vrátane trov právneho zastúpenia. Následne, len čo dlžníčka Q. F. zistila vydanie rozhodcovských rozsudkov, kúpnu zmluvu previedla nehnuteľnosti na žalovanú. Vzhľadom na krátky časový odstup od vydania rozhodcovských rozsudkov po prevod vlastníckeho práva je podľa žalobcu evidentné, že uzatvorenie kúpnej zmluvy dlžníčkou Q. F. bolo evidentne motivované rozhodcovskými rozsudkami a následne hroziacou exekúciou na jej majetok. Podľa žalobcu uzatretím kúpnej zmluvy došlo k znemožneniu uspokojenia jeho pohľadávok, pretože mu je známe, že Q. F. nedisponuje iným majetkom, ktorý by mohol slúžiť na ich uspokojenie. Účelovosť prevodu videl žalobca aj v tom, že dlžníčka previedla nehnuteľnosti na osobu jej blízku, jej sestru (žalovanú), nie v rámci bežného obchodného styku na cudziu tretiu osobu.

3. Na osvedčenie žalobcom tvrdených skutočností tento k návrhom pripojil predmetné rozhodcovské rozsudky, ako aj výpisy z LV č. XXX vedeného pre katastrálne územie U. zo dňa 01.09.2020 a zo dňa 16.08.2021.

4. Súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. c) a d), § 328 ods. 1, § 328 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 a 2, § 332 ods. 1, § 343 a § 344 Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len „C. s. p.“) skúmal splnenie zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj zabezpečovacieho opatrenia, v prvom rade, či je nárok žalobcu osvedčený a či sú dané opatrenia potrebné. Pri skúmaní skutočností, ktoré uviedol žalobca v podanom návrhu, ako aj predložených dôkazov dospel k záveru, že za danej situácie je právne postavenie žalobcu neisté a ohrozené. Dlžníčka Q. F. celý majetok, ktorý vlastnila, previedla na žalovanú. Z toho dôvodu sa žalobca vo veci samej domáha odporovacou žalobou proti žalovanej určenia, že právne úkony dlžníčky Q. F. ukracujú uspokojenie jeho pohľadávky ako veriteľa. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. c) a d) C. s. p., ako aj na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podľa § 343 C. s. p. Mal za to, že nariadením neodkladného opatrenia je možné zabrániť vzniku nenávratného stavu so zreteľom na to, že pohľadávku žalobcu už nie je možné uspokojiť z majetku dlžníčky. Z doterajšieho konania dlžníčky Q. F. možno pozorovať podľa súdu prvej inštancie znaky účelového zbavovania sa majetku, kedy táto prepísala všetok svoj nehnuteľný majetok, ktorý by mohol v exekučnom konaní slúžiť na uspokojenie pohľadávok žalobcu, na svoju sestru - žalovanú. Dlžníčka do dnešného dňa neprejavila nijakú snahu o plnenie pohľadávok voči žalobcovi. Z ustálenej judikatúry je zrejmé, že neodkladné opatrenie možno nariadiť aj pre odôvodnenú obavu z neuspokojenia dlžnej pohľadávky. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na rozhodovaciu prax súdov týkajúcu sa obdobných vecí a z nich vyplývajúce právne názory: „Ak by sa vyčkávalo na prejavenie úmyslu odporkyne scudziť, mohlo by dôjsť k ďalšiemu prevodu, po realizácii ktorého by sa právne postavenie navrhovateľa zhoršilo do takej miery, že by bolo otázne, či sa mu ešte oplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu v konaní vo veci samej“ (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 5Co/278/2014). „Vydanie rozhodnutia o predbežnom opatrení nie je možné podmienične spochybňovať preukázaním určitej objektívnej skutočnosti, za preukázania úmyslu žalovaných vykonávať úkony súvisiace s vlastníctvom nehnuteľnosti. Práve vyčkávaním na prejavenie úmyslu zo strany žalovaných by mohlo dôjsť k ďalšiemu prevodu, pri ktorom by už ochrana vo vzťahu k žalobcovi bola výrazne znížená. Preto postačuje preukázanie odôvodnenej obavy na to, aby bolo vyhovené návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktoré by prakticky stratilo význam, ak by sa vyžadoval zásadne len predložený dôkaz o snahe žalovaných nakladať s nehnuteľnosťou“ (Rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 18Co/44/2015). „Zámer dispozície s nehnuteľnosťou sa dá osobe nezúčastnenej na tejto dispozícii zistiť spravidla až keď táto dispozícia nastane (plomba), alebo až po jej realizovaní (zavkladovanie). Pokiaľ má byť ochrana pred nežiaducou dispozíciou s nehnuteľnosťou poskytnutá formou predbežného opatrenia účinne, nemožno vyčkávať na stav, keď sa táto dispozícia stane pre nezúčastnenú osobu zrejmalá, pretože jej potom predbežným opatrením už nemožno zabrániť. Vyčkávanie ďalšej dispozície by totiž mohlo práva navrhovateľa zmariť alebo významne sťažiť tým, že majetok žalovaného by sa dostal mimo sféry dosiahnuteľnej navrhovateľom pri uspokojovaní jeho

pohľadávky“ (Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17Co/255/2016). Súd prvej inštancie dodal, že neodkladným opatrením bude zasiahnutý len ten majetok, ktorý žalovaná nadobudla kúpnu zmluvou od dlžníčky a nebude zasiahnuté do iných vlastníckych vzťahov žalovanej.

5. Podľa názoru súdu prvej inštancie bol dôvodný aj návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým sa poskytne žalobcovi možnosť uspokojiť svoju pohľadávku speňažením zálohu a to napriek tomu, že súd prvej inštancie si uvedomuje, že medzi neodkladným opatrením a zabezpečovacím opatrením existuje tzv. subsidiárny vzťah. V zásade by preto malo stačiť nariadenie neodkladného opatrenia alebo nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pričom zabezpečovacie opatrenie má prednosť pred opatrením neodkladným, nakoľko neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Súd prvej inštancie bol názoru, že napriek tomu môže nariadiť zabezpečovacie opatrenie, ktorým zriadi záložné právo na majetok dlžníka a zároveň môže poskytnúť veriteľovi ochranu aj prostredníctvom neodkladného opatrenia, ktorým uloží dlžníkovi povinnosti alebo mu zakáže konať určitým spôsobom. Potrebu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia súd prvej inštancie odôvodnil tým, že je tu existencia obavy zo zmarenia exekúcie, ktorá vyplýva z vyššie popísaného správania dlžníčky, ktorá previedla všetky svoje nehnuteľnosti na žalovanú. Súd prvej inštancie bol názoru, že práve zriadením záložného práva sa má posilniť okrem iného aj vymožitelnosť pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní. Žalobca tak bude v prípade potreby môcť majetok (záloh) speňažiť a tak uspokojiť svoju pohľadávku. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia však ochrana veriteľa v tomto prípade nebude dostatočná. V dôsledku zriadenia záložného práva zabezpečovacím opatrením je vlastník povinný zdržať sa všetkého, čím sa okrem bežného opotrebovania hodnota zálohu znižuje. V prípade, ak už bolo na majetku dlžníka zriadené iné záložné právo, zaradí sa záložné právo zriadené zabezpečovacím opatrením súdu do poradia záložných práv zriadených na zálohu. Toto poradie bude neskôr rozhodujúce pre uspokojenie veriteľovej pohľadávky. Záložné právo však nebráni dlžníkovi nakladať so zálohom takým spôsobom, že výkon záložného práva - speňaženie zálohu - dlžník sťaží, či dokonca úplne zmarí a tým zmarí aj uspokojenie veriteľovej pohľadávky tým, že záloh zaťaží právami tretích osôb. V prípade ak budú na zálohu viaznúť práva tretích osôb, môže vzniknúť stav, kedy nebude mať nik záujem záloh kúpiť a speňaženie zálohu bude preto neúspešné. Preto mal súd prvej inštancie za to, že zabezpečovacie opatrenie plní svoj účel v tomto prípade iba čiastočne. Aby nebolo budúce speňaženie zálohu ohrozené, či dokonca úplne zmarené ďalším nakladaním so zálohom, je podľa súdu prvej inštancie potrebné zakázať žalovanej nakladať so zálohom aj nariadením neodkladného opatrenia. Vzhľadom na uvedené súd návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného aj zabezpečovacieho opatrenia v celom rozsahu vyhovel. Zdôraznil, že v opačnom prípade by mohlo dôjsť k nereparovateľnej ujme na dlžnej pohľadávke žalobcu, čo by zrejme vyvolalo vznik ďalších súdnych konaní.

6. O nároku na náhradu trov konania o návrhu nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia súd prvej inštancie nerozhodol, uviedol, že rozhodne o nich aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie (vo veci samej) končí s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 1 C. s. p.

7. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označila za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p., t. j. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Žalovaná nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, že právne postavenie žalobcu je v dôsledku konania dlžníčky, ktorá na ňu previedla nehnuteľnosti právne neisté. Taktiež nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého jedine nariadením neodkladného opatrenia je možné zabrániť vzniku nenávratného stavu - zmareniu uspokojenia pohľadávok žalobcu z rozhodcovských rozsudkov, ktoré má voči dlžníčke so zreteľom na to, že pohľadávky žalobcu už nie je možné uspokojiť z majetku dlžníčky. Bola názoru, že už samotný inštitút odporovacej žaloby, ktorou sa v tomto prípade žalobca domáha voči žalovanej neúčinnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy v prípade jej úspechu je postačujúcou ochranou žalobcu, nakoľko v takom prípade sa žalobca bude môcť uspokojiť z majetku, ktorý bol na žalovanú dlžníčkou prevedený, resp. v prípade, ak by aj tieto nehnuteľnosti boli žalovanou ďalej prevedené na tretiu osobu, žalobca sa môže v zmysle ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka domáhať voči žalovanej náhrady. Z uvedeného vyvodila, že právne postavenie žalobcu nie je úkonmi dlžníčky ohrozené. Preto nariadenie neodkladného opatrenia už z tohto dôvodu nie je potrebné, jeho nariadenie

prichádza do úvahy v nevyhnutných prípadoch, kedy nápravu stavu nie je možné zabezpečiť inými právnymi prostriedkami.

9. Ďalej mala žalovaná za to, že žalobca neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, neosvedčil bezprostredné ohrozenie práva žalobcu na uspokojenie jeho pohľadávky. Žalobca totiž neosvedčil, že by žalovaná vykonávala nejaké úkony, z ktorých by bolo zrejmé, že tieto smerujú k prevodu nehnuteľností na tretiu osobu za účelom sťaženia vymáhateľnosti žalobcových pohľadávok voči dlžníčke. Žalovaná nezverejnila žiadny inzerát, ktorým by ponúkala na predaj predmetné nehnuteľnosti, ani nerealizovala so žiadnou treťou osobou rokovania o prevode nehnuteľností. Okrem iného v predmetnej nehnuteľnosti zatiaľ žije dlžníčka, preto je nepravdepodobné, že by žalovaná mala úmysel predmetnú nehnuteľnosť previesť na tretiu osobu.

10. Žalovaná bola ďalej názoru, že nebol daný žiadny dôvod na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na nehnuteľnosti v prospech žalobcu. Bola názoru, že súd prvej inštancie postupoval v rozpore s ustanovením § 343 ods. 1 C. s. p., z ktorého vyplývajú štyri základné podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia: zabezpečovacie opatrenie je možné nariadiť len na návrh, musí existovať spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva alebo iné majetkové hodnoty vo vlastníctve dlžníka, zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia musí zabezpečovať peňažnú pohľadávku veriteľa a musí existovať obava z budúceho zmarenia exekúcie. Z daných zákonných kritérií žalovaná vyvodila, že zriadenie zabezpečovacieho opatrenia prichádza do úvahy jedine v prípade konania, ktorého predmetom je zaplatenie peňažnej pohľadávky žalobcu ako veriteľa voči žalovanému ako dlžníkovi. Zabezpečovacie opatrenie neprichádza do úvahy v konaniach, ktorých predmetom je určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, pričom predmetom tohto konania je určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu. Navyše žalovaná nie je dlžníčkou žalobcu, pohľadávku v celkovej výške 24 000,- Eur z rozhodcovských rozsudkov má žalobca voči dlžníčke a nie voči žalovanej. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Cob/156/2017-432, ako aj 2Cob/150/2017 z 25.09.2017, v ktorom sa uvádza: „Z ustanovenia § 343 ods. 1 C. s. p. vyplýva, že zabezpečovacie opatrenie môže slúžiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky. Z formulácie predmetnej podmienky možno tiež a contrario vyvodiť, že zabezpečovacie opatrenie nemožno nariadiť za účelom zabezpečenia nepeňažného nároku. Zabezpečovacie opatrenie tiež nebude prichádzať do úvahy v prípadoch, keď predmetom konania je napríklad určenie vlastníckeho práva, prípadne iný určovací návrh.“. Dodala, že právny názor Krajského súdu v Bratislave potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 43/2018-18, keď konštatoval, že výklad zákonov je v primárnej kompetencii všeobecných súdov a výklad, ktorý si osvojil krajský súd treba považovať za ústavne konformný, ústavný súd nemá dôvod do tohto výkladu zasiahnuť.

11. Žalovaná tiež poukázala na ustanovenie § 324 ods. 3 C. s. p., podľa ktorého neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Z tohto ustanovenia vyplýva subsidiárny vzťah medzi zabezpečovacím opatrením a neodkladným opatrením, to znamená, že prioritne má súd nariadiť zabezpečovacie opatrenie a iba v prípade, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť aj zabezpečovacím opatrením, súd nariadi neodkladné opatrenie. Preto podľa názoru žalovanej je súčasné nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia v rozpore s ustanovením § 324 ods. 3 C. s. p.

12. Žalovaná taktiež nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že neodkladné opatrenie bolo potrebné nariadiť preto, že ochrana veriteľa - žalobcu zriadením zabezpečovacieho opatrenia nebude dostatočná, keďže zriadenie záložného práva nebráni dlžníkovi nakladať s predmetom zálohu tak, že speňaženie zálohu dlžník sťaží, či úplne zmarí tým, že záloh zaťaží právami tretích osôb. Uviedla opakovane, že nie je dlžníčkou žalobcu a preto nemôže zmariť, resp. sťažiť dispozíciou s nehnuteľnosťami uspokojenie žiadnej pohľadávky, ktorú by voči nej evidoval žalobca. Taktiež uviedla, že žalobca v konaní neosvedčil, že by uskutočňovala akékoľvek úkony súvisiace so zaťažením nehnuteľností, ktorými by zmarila, resp. sťažila uspokojenie žalobcovej pohľadávky voči jeho dlžníčke, teda že by bolo potrebné v danom prípade nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podporne mala žalovaná za to, že aj keby mohlo byť zabezpečovacie opatrenie zriadením záložného práva v danom konaní nariadené, pohľadávky žalobcu z rozhodcovských konaní spolu vo výške 24 000,- Eur s príslušenstvom sú v zjavnom nepomere k nehnuteľnostiam, ku ktorým bolo súdom prvej inštancie

v predmetnom konaní zriadené zabezpečovacie opatrenie (hodnotu týchto nehnuteľností žalovaná neuviedla).

14. Na záver mala žalovaná za to, že žalobca neosvedčil, že jeho dlžníčka nemá žiaden iný majetok, resp. nedosahuje príjmy, ktoré by mohli byť predmetom exekúcie. Teda neosvedčil, že jeho pohľadávka voči dlžníčke z rozhodcovských rozsudkov je v celom rozsahu nevyožiteľná, resp. že je ohrozená exekúcia.

15. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaná považovala odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie za nezákonné, nesprávne a nespravodlivé.

16. Žalovaná preto navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol. Zároveň si žalovaná uplatnila právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

17. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť a uplatnil si náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Trval na tom, že uzavretím spornej kúpnej zmluvy došlo k znemožneniu uspokojenia jeho pohľadávky, pretože pokiaľ je mu známe, dlžníčka Q. F. nedisponuje iným majetkom, ktorý by mohol slúžiť k adekvátnemu (z hľadiska rozsahu a času konania) uspokojeniu jeho pohľadávky. Preto konaním dlžníčky došlo k zmenšeniu jej majetku do takej miery, že sa žalobca nemôže domôcť uspokojenia celej svojej pohľadávky z iného majetku dlžníčky. Dlžníčka rozhodcovské rozsudky nerešpektuje, svojej povinnosti zaplatiť pohľadávky sa vyhýba. Jediný majetok, ktorý teda môže slúžiť na uspokojenie jeho pohľadávky sú práve dotknuté nehnuteľnosti. Mal za to, že potreba dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením je osvedčená už samotnou existenciou sporu o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu. Preto nie je potrebné súdu osvedčovať, že žalovaná má v úmysle s nehnuteľnosťami nakladať, resp. že v súčasnej dobe už v tomto smere realizuje konkrétne kroky. Ak by sa liplo na takomto postupe, t. j. ak by bolo potrebné čakať na takéto právne úkony, resp. správanie žalovanej, neodkladné/zabezpečovacie opatrenie by už nebolo možné ani nariadiť, čím by takáto forma právnej ochrany bola neefektívna, oneskorená a iluzórna. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia nie je poskytovať neefektívnu ochranu práva, ale naopak poskytnúť ochranu včasnú a efektívnu. Nariadením neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia sa okrem iného sleduje aj naplnenie jedného zo základných princípov poskytovania ochrany práv stranám sporu, a to zabrániť vzniku ďalších súdnych sporov. Žalobca ďalej uviedol, že tvrdenie žalovanej, že dlžníčka v dome stále býva, žije a teda je nepravdepodobné, že by žalovaná mala úmysel predmetnú nehnuteľnosť previesť na tretiu osobu iba potvrdzuje jeho obavy, že žalovaná sestra dlžníčky v snahe znemožniť mu uspokojenie jeho pohľadávky prevedie sporné nehnuteľnosti na tretiu osobu. Žalobca položil otázku, aký význam malo uzatvorenie spornej kúpnej zmluvy, ak by fakt, že dlžníčka sporné nehnuteľnosti naďalej užíva, mal byť na prospech tvrdení žalovanej.

18. Žalobca mal ďalej za to, že je dôvodné aj nariadenie zabezpečovacieho opatrenia napriek tomu, že žalovaná nie je jeho dlžníčkou. Mal za to, že zmyslom a účelom odporovacej žaloby je dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, ktoré mu umožní uspokojiť sa z majetku patriaceho žalovanej, teda osobe, v prospech ktorej jeho dlžníčka odporovateľný právny úkon uskutočnila (osobe, ktorá mala z odporovaného právneho úkonu prospech). V danom prípade teda ak by bola odporovacia žaloba úspešná, bude oprávnený uspokojiť svoju pohľadávku z nehnuteľností, ktoré v súčasnej dobe vlastní žalovaná. Podľa žalobcu už uvedená skutočnosť sama o sebe znamená, že nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v podobe zriadenia záložného práva k nehnuteľnostiam je opodstatnené.

19. Žalovaná v odvolacej replike v podstate zopakovala svoju argumentáciu uvedenú už v samotnom odvolaní, opätovne zdôraznila, že už samotný úspech odporovacej žaloby poskytuje žalobcovi dostatočnú ochranu a to aj v prípade, ak by došlo k ďalšiemu prevodu nehnuteľností na tretiu osobu. Nakoľko v prípade úspechu odporovacej žaloby v zmysle § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka by sa žalobca mal uspokojiť z daných nehnuteľností, ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech, t. j. voči žalovanej. Taktiež trval na tom, že žalobca neosvedčil, že konanie žalovanej neprimeraným spôsobom ohrozuje alebo porušuje jeho práva a tým vyvoláva potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi stranami. Žalovaná totiž nevykonáva žiadne dispozičné úkony s nehnuteľnosťami, ktoré by si vyžadovali zo strany súdu nariadiť neodkladné opatrenie. Tvrdenie žalobcu, že práve zo skutočnosti, že dlžníčka v dome stále žije, je dôvodná jeho obava, že žalovaná v snahe

znemožniť mu uspokojenie jeho pohľadávky prevedie sporné nehnuteľnosti na tretiu osobu považovala žalovaná za nelogické. V prípade, ak by previedla nehnuteľnosti na tretiu osobu, riskovala by tým to, že dlžníčka - jej sestra by sa musela z domu odsťahovať.

20. Taktiež tvrdenie žalobcu, že v prípade, ak by bola jeho odporovacia žaloba úspešná, bude oprávnený uspokojiť svoju pohľadávku z nehnuteľností, ktoré v súčasnosti vlastní žalovaná a to samo o sebe odôvodňuje nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, považovala žalovaná za nepostačujúce pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia s opätovným poukázaním na zákonné podmienky vyžadované § 343 ods. 1 C. s. p. Opätovne zdôraznila, že v danom prípade neboli tieto podmienky splnené, keďže zabezpečovacie opatrenie bolo súdom prvej inštancie zriadené na veciach vo vlastníctve žalovanej, ktorá však nie je dlžníčkou žalobcu a žalobca voči nej neevduje žiadnu peňažnú pohľadávku.

21. Žalobca v odvolacej duplike okrem argumentácie uvedenej už vo vyjadrení k odvolaniu k argumentácii žalovanej, že aj v prípade ďalšieho prevodu nehnuteľností by mohol od nej požadovať peňažnú náhradu v prípade úspechu odporovacej žaloby, uviedol, že v takom prípade by musel meniť žalobu, resp. vyvolať nový súdny spor, v ktorom by si voči žalovanej musel uplatňovať peňažnú náhradu vo výške hodnoty nehnuteľností, pričom účelom neodkladného/zabezpečovacieho opatrenia je zabrániť aj vzniku ďalších súdnych sporov, preto bolo namieste okrem iného ich nariadenie. Ďalej uviedol, že ak žalovaná nemá úmysel sporné nehnuteľnosti previesť na tretiu osobu, resp. iným spôsobom s nimi nakladať, zásah do jej vlastníckeho práva v podobe nariadenia týchto opatrení je fakticky do skončenia konania vo veci samej iba formálny a nemá žiadny reálny dopad na žalovanú. Avšak naopak, ak žalovaná má úmysel tieto nehnuteľnosti scudzit', je daná bezprostredná hrozba ujmy na jeho právach a teda dôvod na existenciu neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia.

22. Ďalej žalobca trval na tom, že ak by sa v danom prípade vyčkávalo na dispozičné úkony žalovanej s nehnuteľnosťami sledujúce ich scudzenie, resp. by sa vyžadovalo od veriteľa prezeranie bližšie neidentifikovaných inzerujúcich stránok, neodkladné/zabezpečovacie opatrenie by už nebolo možné ani nariadiť, čím by takáto forma právnej ochrany žalobcu bola neefektívna, oneskorená a iluzórna. Sledovanie uvedených úkonov nie je v praxi také jednoduché ako naznačuje žalovaná. Uviedol, že „zabezpečiť“ svoje pohľadávky ešte v čase, keď nehnuteľnosti vlastnila dlžníčka - sestra žalovanej sa mu nepodarilo realizovať práve z dôvodu, že spornú kúpnu zmluvu uzatvorili osoby blízke - sestry bez inzerovania ponuky predaja nehnuteľností, nemal a nemohol mať teda žiadnu vedomosť o existencii kúpnej zmluvy.

23. Naďalej žalobca videl aj dôvody na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Uviedol, že zabezpečovacie opatrenie zasahuje len majetok, ktorý žalovaná nadobudla kúpnu zmluvou, nezasahuje do iných vlastníckych vzťahov žalovanej. Následkom úspešnosti odporovacej žaloby je oprávnenie veriteľa uspokojiť svoje pohľadávky voči dlžníčke práve z nehnuteľností, ktorých výlučným vlastníkom je v súčasnej dobe žalovaná. Môže sa teda správať tak, ako keby vec naďalej vlastnícky patrila dlžníkovi, preto je veriteľ oprávnený uspokojiť svoju pohľadávku z majetku tretej osoby, nakoľko v dôsledku úspešnosti odporovacej žaloby nedochádza k znovuobnoveniu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam predchádzajúceho vlastníka.

24. Na podporu vyššie uvedeného poukázal žalobca na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 575/2020 z 10. novembra 2020, v ktorom sa uvádza: „...účinkom úspešného odporovania právneho úkonu nie je zmena v osobe priameho dlžníka, ale na jednej strane právo úspešného veriteľa požadovať uspokojenie svojej pohľadávky aj z dotknutého majetku (ktorý erga omnes zostáva majetkom tretej osoby, pretože nebola judikovaná neplatnosť právneho úkonu, ale jeho neúčinnosť len vo vzťahu k žalujúcemu veriteľovi, v danom prípade k oprávnenému v exekučnom konaní) a na strane druhej povinnosť tejto tretej osoby strpieť exekvovanie tohto majetku v exekučnom konaní vedenom oprávneným (úspešne odporujúci veriteľ) proti povinnému (priamy dlžník, ktorý dotknutý majetok scudzil)... Po úspechu odporovacej žaloby exekúcia môže byť vykonaná napr. predajom veci tak, ako keby vec ešte stále vlastnícky patrila dlžníkovi. K návrhu na vykonanie exekúcie musí byť pripojený rozsudok o neúčinnosti napadnutého odporovateľného úkonu [pozri právnu databázu ASPI, komentár IURA k § 42b Občianskeho zákonníka, stav k 3. novembru 2020]. Na základe úspešného odporu je prípustná exekúcia na majetok adresáta odporu (žalovaného v odporovom konaní), a to na tú jeho časť, ktorá predstavuje prospech z úspešne odporovaného právneho úkonu. Táto časť majetku adresáta odporu zodpovedá časti majetku pôvodného dlžníka z právneho vzťahu s veriteľom (oprávneným), ktorý

z majetku dlžníka ušiel v dôsledku odporovaného právneho úkonu. Nič to nemení na skutočnosti, že exekučný titul na plnenie smeruje proti insolventnému dlžníkovi a jedine proti tejto osobe sa môže veriteľ ako oprávnený návrhom na vykonanie exekúcie domáhať uspokojenia svojej pohľadávky. Právoplatný rozsudok v odporovom konaní sa vzťahuje na konkrétny exekvovateľný majetok, a nie na osobu žalovaného (§ 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktorý sa v dôsledku procesného úspechu žalobcu nemôže dostať do procesnej pozície povinného v exekúcii. Proti tejto osobe sa právne účinky úspešného odporu prejavujú v tom zmysle, že v rámci exekučného konania proti dlžníkovi je povinná strpieť vedenie exekúcie (speňaženie) na predmet plnenia z odporovaného právneho úkonu, ktorého bola popri dlžníkovi účastníkom (ŠTEVČEK, M. a kol. Občiansky zákonník. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, s. 365.).“

25. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovanej podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, nakoľko sa jedná o vec nariadenia neodkladného opatrenia, o ktorej ani súd prvej inštancie nemusí rozhodnúť na pojednávaní (§ 378 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 329 ods. 1 C. s. p.), v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a uznesenie súdu prvej inštancie v I. výroku o nariadení neodkladného opatrenia ako vecne správne potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. a v II. výroku o nariadení zabezpečovacieho opatrenia zmenil v zmysle § 388 C. s. p., nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie. Pokiaľ ide o I. výrok uznesenia súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vzťahujúcim sa na tento výrok, na toto poukazuje a na zdôraznenie správnosti uvedeného výroku uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

26. V prvom rade však odvolací súd uvádza, že v obsahu odvolania žalovanej nevzhladol odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) C. s. p., t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolanie žalovanej podľa obsahu napáda len nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, neuvádza, ktoré skutkové zistenia súdu prvej inštancie sú nesprávne, preto má odvolací súd za to, že tento odvolací dôvod v skutočnosti v odvolaní nie je daný. Rovnaký názor zastávajú aj autori Veľkého komentára k Civilnému sporovému poriadku: „Odvolanie musí byť niektorou (prípadne viacerými) z uvedených väd odôvodnené (§ 363), čo znamená, že nestačí formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t. j. v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu.“ (Števek, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: CH.Beck, 2016, s. 1237).

27. Vzhľadom na to, že medzi zabezpečovacím a neodkladným opatrením je vzťah subsidiarity vyjadrený v § 324 ods. 3 C. s. p., v zmysle ktorého prednosť má nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a len ak sledovaný účel ním nemožno dosiahnuť, je na mieste nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd sa najskôr zaoberal otázkou dôvodnosti nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Odvolací súd má zhodne s odvolateľkou za to, že v konaní, ktorého predmetom je nepeňažný nárok, t. j. v tomto prípade určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, nie je možné nariadiť zabezpečovacie opatrenie riadiac sa dikciou ustanovenia § 343 ods. 1 C. s. p. V tejto súvislosti na podporu tohto názoru odvolací súd poukazuje na Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku, kde sa uvádza: „Právna úprava zabezpečovacích a neodkladných opatrení v Civilnom sporovom poriadku do istej miery vychádza z nemeckého Zivilprozessordnung, ktorý upravuje tzv. Arrest a einstweilige Verfügungen. Cieľom predmetných inštitútov je dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi alebo zabezpečiť, aby neprišlo k prípadnému zmareniu vynúiteľnosti rozhodnutia. Zabezpečovaciemu opatreniu zodpovedá nemecký „Arrest“, ktorý je možno nariadiť v konaniach, ktorých predmetom je zaplatenie peňažnej sumy (pohľadávky) za účelom zabezpečenia majetku pred hrozbou možného zmarenia exekúcie, ktorej predmetom by bolo vymoženie peňažnej pohľadávky. Primárnym účelom „Arrest“ nie je len posilnenie pozície veriteľa, ale zabránenie zhoršeniu jeho pozície...Zabezpečovacie opatrenie tiež nebude prichádzať do úvahy v prípadoch, kde predmetom konania bude napríklad určenie vlastníckeho práva, prípadne iný určovací nárok a podobne.“ (Števek, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: CH.Beck, 2016, s. 1155 a 1158).

28. Právne úvahy a závery citované žalobcom z uznesenia ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 575/2020 z 10. 11. 2020 sa týkajú len právnych následkov úspešnej odporovacej žaloby a spôsobu vedenia exekúcie na

majetok, ktorý odporovaným právnym úkonom ušiel z dlžníkovho majetku, nehovorí však nič o tom, či možno v konaní o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu nariadiť zabezpečovacie opatrenie zriadením sudcovského záložného práva na tento majetok v prospech veriteľa majúceho voči dlžníkovi (nie žalovanému) peňažnú pohľadávku.

29. Vzhľadom na uvedené odvolací súd II. výrok uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zmenil a návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol ako nedôvodný.

30. S prihliadnutím na uvedené bolo namieste skúmať, či je vzhľadom na okolnosti prípadu daný dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže sledovaný účel v tomto konaní o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

31. Dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia je obava, že exekúcia bude ohrozená a zároveň potreba bezodkladnej úpravy pomerov, aby sa do rozhodnutia súdu vo veci určenia právnej neúčinnosti právneho úkonu dlžníčky v prospech žalovanej zachoval právny stav z dôvodu, že prevod nehnuteľností žalovanou by sťažil pozíciu žalobcu v rámci exekúcie vedenej na majetok, ktorý z majetku dlžníčky ušiel. Odvolací súd súhlasí s názorom žalobcu, že je pre neho istejšie a jednoduchšie postihnúť nehnuteľný majetok vo vlastníctve žalovanej exekúciou ako vymáhať od nej peňažnú náhradu z dôvodu, že aj v prípade úspechu odporovacej žaloby nebude žalobca disponovať proti žalovanej exekučným titulom na peňažnú pohľadávku, rozhodnutie o neúčinnosti právneho úkonu iba umožňuje veriteľovi postihnúť v exekučnom konaní veci, ktoré odporovateľným právnym úkonom z majetku dlžníka ušli. Súd prvej inštancie dostatočným spôsobom ozrejnil úvahy, ktoré ho viedli k názoru o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie so zákazom dispozície s nehnuteľnosťami žalovanou v priebehu sporu o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, zákonné ustanovenia správne vyložil a aplikoval na zistený skutkový stav.

32. Žalovaná popierala splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými podľa § 325 ods. 1 C. s. p. argumentujú aj tým, že žalobca nepreukázal ohrozenie budúcej exekúcie napríklad poukázaním na úkony žalovanej smerujúce k scudzeniu nehnuteľností a nakladanie s nimi označila za nepravdepodobné vzhľadom na to, že v stavbe - nadstavbe domu býva dlžníčka - jej sestra.

33. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia musia byť osvedčené základné skutočnosti o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v miere potrebnej pre účely procesného rozhodnutia o neodkladnom opatrení osvedčil nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana spočívajúci v práve domôcť sa uspokojenia svojej pohľadávky voči dlžníčke z majetku, ktorý odporovaným právnym úkonom ušiel z jej majetku a nadobudla žalovaná. Tento nárok je potrebné považovať za existujúci pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení, nakoľko žalobca má voči jeho dlžníčke vymáhateľnú pohľadávku priznanú rozhodcovskými rozsudkami a v prípade úspechu odporovacej žaloby bude deklaratórnym súdnym rozhodnutím tento nárok potvrdený. Je síce nutné prisvedčiť žalovanej, že v konaní neboli preukázané kroky, ktorými by sledovala prevod alebo zaťaženie dotknutého majetku, budúca exekúcia však môže byť ohrozená aj z iných dôvodov (napr. kvalitatívna zmena majetku) než je kvantitatívne zmenšenie majetku subjektu, ktorého majetok má byť v exekučnom konaní postihnutý. Je síce pravdou, že žalobca by sa v prípade určenia neúčinnosti napadnutej zmluvy voči jeho osobe mohol v prípade prevodu predmetných nehnuteľností na tretiu osobu domáhať od žalovanej peňažnej náhrady, jeho pozícia pri vymáhaní nároku by však bola výrazne sťažená. Účelom nariadenia neodkladného opatrenia je aj prevencia, aby nebol priestor na vykonanie úkonu, ktorý by vytvoril nezvratný alebo ťažko napravitelný stav majúci za následok zhoršenie pozície žalobcu, ktorý sa na súde domáha ochrany svojho nároku. Neodkladným opatrením sa vytvára procesná situácia, v rámci ktorej sú dočasne upravené (v tomto prípade zachované) právne vzťahy strán sporu do rozhodnutia o veci samej. Odporovacou žalobou mieni veriteľ dosiahnuť rozhodnutie súdu o neúčinnosti dlžníkovho právneho úkonu voči nemu. Rozhodnutie súdu, ktorým je vyhovené odporovacej žalobe predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže po získaní exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi domáhať nariadenia exekúcie aj na majetok, ktorý odporovaným právnym úkonom z dlžníkovho majetku ušiel. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné napríklad preto, že osoba, v ktorej prospech dlžník odporovateľný právny úkon urobil, už nadobudnutý majetok nevlastní, musí sa veriteľ namiesto určenia neúčinnosti právneho úkonu domáhať vydania peňažného plnenia od toho, kto mal z odporovaného právneho úkonu prospech, čo vyplýva z ustanovenia § 42b ods.

4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „O. z.“) Z uvedeného je zrejmé, že odporovacia žaloba sama o sebe postačuje len dovedy, kým je ten, kto nadobudol majetok odporovaným právnym úkonom vlastníkom tohto majetku. Ak vlastníctvo stratí, musí veriteľ podať proti subjektu, ktorý mal z odporovaného právneho úkonu prospech novú (ďalšiu) žalobu na peňažné plnenie. Tieto zákonné dôsledky zmeny vlastníckeho práva v priebehu konania o žalobe o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu odôvodňujú podľa názoru odvolacieho súdu obavu, že exekúcia bude ohrozená tým, že transformáciou nehnuteľného majetku na peňažný, ktorého zachovanie a existenciu veriteľ nemusí vedieť preukázať, sa podstatne sťažuje alebo znemožňuje uspokojenie žalobcovej (veriteľovej) vymáhateľnej pohľadávky. Čo je potrebné rozumieť pod pojmom vymáhateľná pohľadávka pre účely konania o nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o neúčinnosť právneho úkonu vyplýva z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 547/2020 z 28. októbra 2020. Aby mala odporovacia žaloba, o ktorej súd prvej inštancie koná vo veci samej význam, bolo potrebné neodkladným opatrením dočasne upraviť pomery strán sporu a zakázať žalovanej dispozíciu s nehnuteľnosťami vo forme ich prevodu na tretiu osobu a aby z prípadného predaja nehnuteľnosti mohol mať žalobca aj prospech, bolo namieste obmedziť žalovanú aj v dispozícii s nehnuteľnosťami vo forme zriadenia iného vecného práva k nehnuteľnostiam vzhľadom na to, že nehnuteľnosti už sú zaťažené záložným právom v prospech iných veriteľov, ktorých pohľadávka (jej výška) zabezpečená záložným právom zo zápisov v časti „C“ - Ťarchy na liste vlastníctva zistiteľná nie je.

34. Súdna prax všeobecných súdov v konaniach o odporovateľnosť právnych úkonov pripúšťa nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa zabráni ďalším prevodom nehnuteľností z dôvodu, aby vo vlastníckych vzťahoch k nehnuteľnostiam v priebehu konania o odporovateľnosť právneho úkonu nevznikli zmeny (napríklad rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/31/2019, sp. zn. 25Co/184/2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/44/2015, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/255/2016). Osobitný charakter konania o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, ktorého zmyslom je zaistiť uspokojenie veriteľovej pohľadávky odôvodňuje podľa názoru odvolacieho súdu nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze dispozície s nehnuteľnosťami aj bez preukázania konkrétnych úkonov žalovaného smerujúcich ku kvantitatívnej alebo kvalitatívnej zmene majetku, ktorý môže byť v exekúcii postihnutý z dôvodu, že prípadná ďalšia dispozícia s vecou by mohla výrazne ovplyvniť až zmať účel tohto konania (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 366/2013 z 5. júna 2013).

35. Žalovaná v odvolaní nevysvetlila, z akého dôvodu sa bráni nariadeniu neodkladného opatrenia v znení uvedenom v I. výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď tvrdí, že nehnuteľnosťami nedisponuje.

36. Odvolací súd je názoru, že zásah do vlastníckeho práva žalovanej nariadeným neodkladným opatrením nie je v nerovnováhe s výhodou žalobcu, ktorý mu z nariadeného neodkladného opatrenia plynie. Vlastnícke právo patrí medzi základné ľudské práva a slobody chránené Ústavou Slovenskej republiky. Do obsahu vlastníckeho práva patrí podľa § 123 O. z. predmet vlastníckeho práva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Neodkladným opatrením obmedzil súd prvej inštancie iba poslednú menovanú zložku tohto súboru oprávnení (nakladať s majetkom) a to len na obmedzenú dobu vyplývajúcu z ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich trvanie nariadeného neodkladného opatrenia vo väzbe na rozhodnutie o veci samej (§ 335 C. s. p.).

37. Vzhľadom na vyššie uvedené je odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie toho názoru, že boli splnené predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Civilného sporového poriadku v spojení s § 326 C. s. p.

38. Odvolací súd nerozhodoval o nároku na náhradu trov (prvoinštančného a odvolacieho) konania z dôvodu zmeny uznesenia súdu prvej inštancie v jeho II. výroku (§ 396 ods. 2 C. s. p.), nakoľko predmetom prieskumu v odvolacom konaní nebolo rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, ale rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia v priebehu konania vo veci samej (§ 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a contrario).

39. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).